

POSTANOWIENIE

Dnia 14 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 14 stycznia 2016 r.

skargi J. B.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia

Sądu Rejonowego w K. z dnia 20 maja 2014 r., sygn. akt VII Gzd [...]

wydanego w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Naczelnika Urzędu Skarbowego w K.

przy uczestnictwie J. B.

o orzeczenie zakazu z art. 373 ust. 1 prawa upadłościowego i naprawczego,

1) odrzuca skargę,

2) zasądza od skarżącego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania wywołanych wniesieniem skargi.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 20 maja 2014 r. pozbawił J. B. prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres pięciu lat.

Postanowienie to uprawomocniło się.

Pismem z dnia 3 października 2014 r. J. B. wystąpił ze skargą o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem z dnia 20 maja 2014 r. w przedmiocie zakazu prowadzenia przez niego działalności gospodarczej na własny rachunek.

Postanowieniem z dnia 29 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy po ponownym rozpoznaniu sprawy odrzucił skargę J. B. o wznowienie postępowania. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia wyjaśnił, że skarżący domagając się wznowienia postępowania powoływał się na to, że kierowana do niego korespondencja dostarczana była na inny adres niż podany w skardze i wskazywał jako podstawę wznowienia art. 401 pkt 2 k.p.c. Złożona przez niego skarga o wznowienie postępowania była jednak spóźniona. Skarżący dowiedział się o orzeczeniu zakazu prowadzenia przez niego działalności gospodarczej na własny rachunek w dniu 30 czerwca 2014 r. Od tego dnia rozpoczął się bieg trzymiesięcznego terminu, określonego w art. 407 k.p.c., do wniesienia przez J. B. skargi o wznowienie postępowania z powodu pozbawienia go możliwości działania w postępowaniu, w którym zapadło postanowienie z dnia 20 maja 2014 r., skargę zaś, powołującą się na tę przyczynę wznowienia, wniósł on dopiero w dniu 3 października 2014 r., tj. po upływie trzech miesięcy od dnia 30 czerwca 2014 r., dlatego należało ją odrzucić na podstawie art. 410 § 1 k.p.c.

W skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 20 maja 2014 r. w przedmiocie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek J. B. zarzucił Sądowi Rejonowemu wydanie tego postanowienia z naruszeniem art. 139 § 1 k.p.c., art. 45 ust. 1, art. 77 i 78 Konstytucji oraz art. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 519² § 1 k.p.c., można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia co do istoty sprawy sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie została stronie wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego postanowienia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Ponadto w wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można w myśl art. 519² § 2 k.p.c. żądać także stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia co do istoty sprawy sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie postanowienia w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych.

Skarga wniesiona na podstawie art. 519² § 2 k.p.c. (podobnie jak na podstawie art. 424¹ § 2 k.p.c.) powinna zawierać, oprócz innych koniecznych elementów, wykazanie, że w sprawie występuje wyjątkowy wypadek przewidziany w tym przepisie (art. 424⁵ § 1 pkt 5 *in fine* w związku z art. 13 § 2 k.p.c.).

W niniejszej sprawie wymóg sformułowany w art. 424⁵ § 1 pkt 5 *in fine* k.p.c. nie został spełniony. Zgodnie ze stanowiskiem orzecznictwa, ustalając zaistnienie wyjątkowego wypadku w rozumieniu art. 519² § 2 k.p.c. oraz art. 424¹ § 2 k.p.c. należy mieć na względzie nie tylko przyczyny niezgodności z prawem danego postanowienia co do istoty sprawy (wyroku), ale i powody nieskorzystania przez stronę z możliwości jego zaskarżenia, ponieważ wyjątkowe wypadki, o których mowa w tym przepisie, obejmują jedynie okoliczności odnoszące się do nieskorzystania przez stronę z przysługujących jej środków zaskarżenia z przyczyn od niej niezależnych, np. z powodu ciężkiej choroby, katastrofy, klęski żywiołowej, błędnej informacji udzielonej przez pracownika sądu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 sierpnia 2010 r., II CNP 39/10, 8 sierpnia 2012 r., II CNP 29/12, 27 lutego 2014 r., V CNP 45/13, 28 listopada 2014 r., I CNP 25/14, 19 marca 2015 r., IV CNP 58/14).

We wniesionej skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 20 maja 2014 r. skarżący nie wykazał - a nawet nie podjął próby wykazania (zob. s. 17 skargi) - że odrzucenie jego skargi o wznowienie postępowania nastąpiło z przyczyn niezależnych od niego.

Z tych względów skarga została na podstawie art.424⁸ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. odrzucona: o kosztach postępowania wywołanego wniesieniem skargi rozstrzygnięto zgodnie z art. 520 § 3 w związku z art. 398²¹, art. 424¹² i art. 13 § 2 k.p.c. oraz art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz.U.2013.1150 ze zm.) i art. 99 k.p.c. oraz § 11 ust. 1 pkt 3 i § 13 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013.461) oraz § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800).

I.n